

Proġett Numru: 2023-1-EL01-KA220-VET-000158840

WP2: Id-Definizzjoni tal-Qafas Metodologiku

Attività 2.3: Il-Qafas Metodologiku

Data dovuta: M7

Awtur: ATLANTIS

Kontributuri: ATLANTIS, CDEA, ITS, TRAVEL2FIT, DLEARN, HELLOBUCOVINA

II-Werrej

Sommarju Eżekuttiv	3
Introduzzjoni.....	3
Analizi SWOT tal-Prattiċi Ewlenin u l-Identifikazzjoni tad-Diskrepanzi fil-#ilietmeth.....	3
Metodoloġiji tal-Evalwazzjoni	4
Metodoloġiji tal-Evalwazzjoni fil-Greċja.....	5
Metodoloġiji tal-Evalwazzjoni fi Spanja	7
Metodoloġiji tal-Evalwazzjoni f'Malta	9
Metodoloġiji tal-Evalwazzjoni fl-Italja	11
Metodoloġiji tal-Evalwazzjoni fir-Rumanija	13
Il-Qafas Metodoloġiku għall-VET fit-Turiżmu	13
Il-Qafas Metodoloġiku Propost.....	14
Implimentazzjoni u Monitoraġġ	16
Konkluzjoni.....	17
Referenzi	18
Lista ta' Figuri	19

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Sommarju Eżekuttiv

Il-proġett EthAI Tour għandu l-għan li jiżviluppa materjali ta' taħriġ vokazzjonali mfassla apposta għall-ħtiġijiet tas-suq tax-xogħol biex isir id-diġitizzar tas-settur turistiku u biex jippromwovi l-użu etiku tal-Intelligenza Artifiċjali (IA) fost fornituri u parteċipanti ta' VET. Dan ir-rapport, parti minn WP2, b'mod speċifiku Attività 3, jibni fuq ir-riżultati ta' WP2/Attività 2 biex jiddefinixxi qafas metodoloġiku komprensiv. Dan il-qafas se jiggwida ċ-ċentri VET fl-integrazzjoni ta' għodod ta' IA u konsiderazzjonijiet etici fil-kurrikuli tagħhom, billi jutilizza metodoloġiji bħal Lean, Total Quality Management (TQM), u l-Qafas Ewropew ta' Kompetenza Diġitali.

Introduction

Is-settur turistiku qed jesperjenza trasformazzjoni diġitali, li qed titlob l-adozzjoni ta' għodod ta' IA li jkunu kemm effettivi kif ukoll etici. Biex jiġu indirizzati dawn l-isfidi, il-programmi ta' VET għandhom jevolvu biex jinkludu taħriġ dwar l-implikazzjonijiet etici tal-IA u l-użu responsabbli tat-teknoloġiji diġitali. Il-proġett EthAI Tour għandu l-għan li jappoġġja ċ-ċentri VET f'din it-tranżizzjoni billi jiżviluppa qafas metodoloġiku li jgħaqqad metodoloġiji ta' titjib fil-kwalità diġà stabbiliti ma' standards moderni ta' kompetenza diġitali.

Analizi SWOT ta' Prattiki Eżistenti u Lakuni ta' Hliet Identifikati

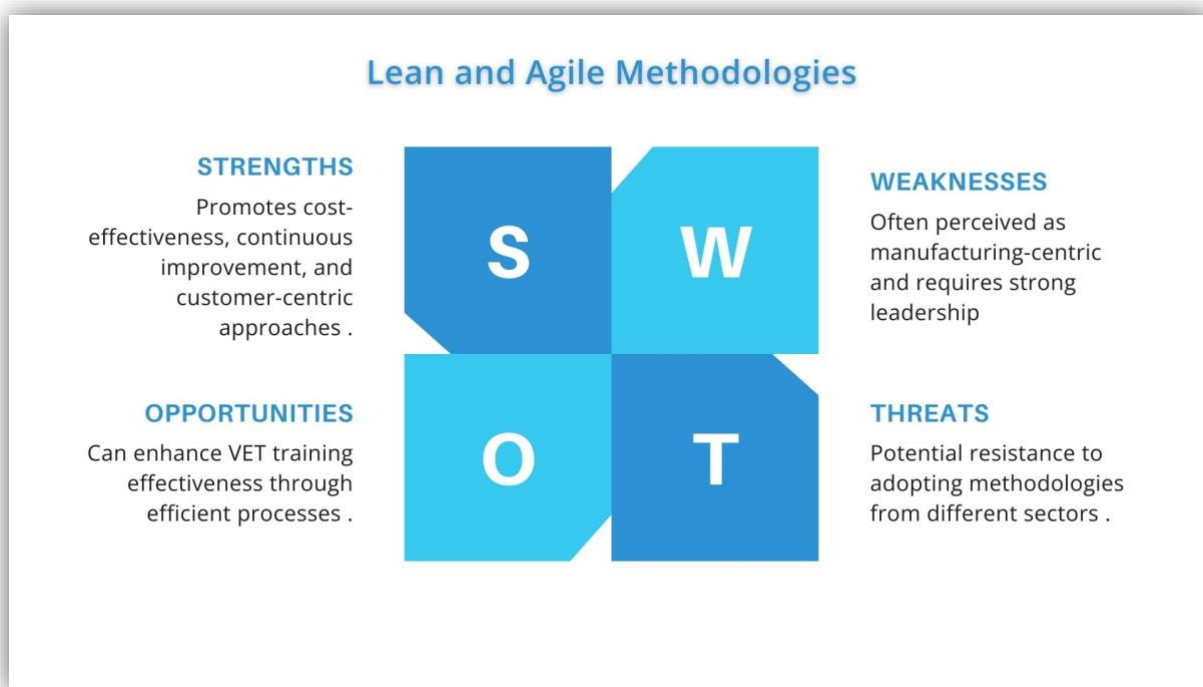

Figure 1: Analizi SWOT għal Metodoloġiji Lean u Agile

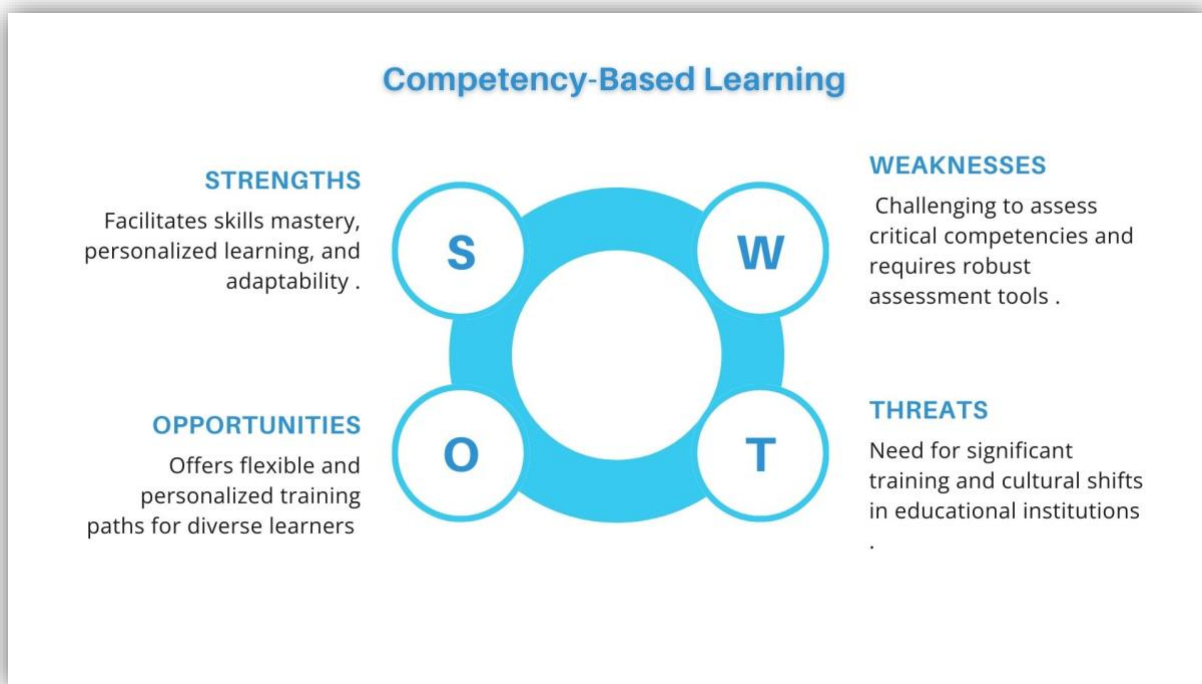

Figure 2: Analizi SWOT għat-Tagħlim Ibbażat fuq il-Kompetenzi

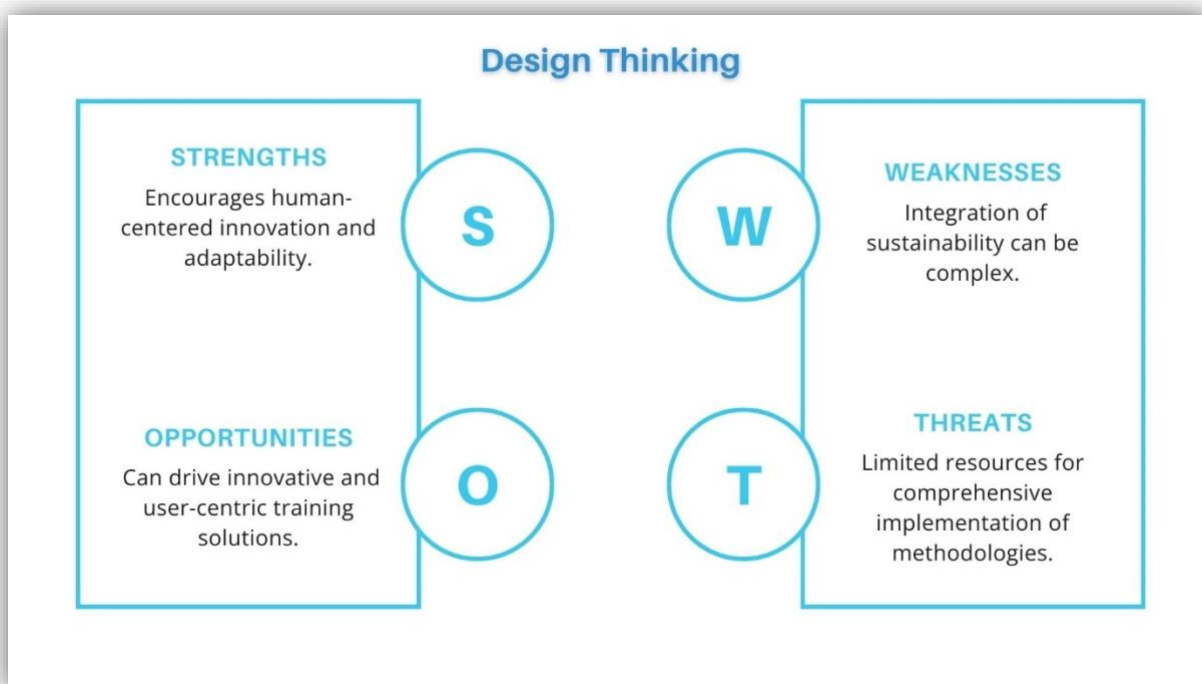

Figure 3: Analizi SWOT għall-#sieb tad-Disinn (Design Thinking)

Figure 4: Analizi SWOT għall-Immaniġjar Totali tal-Kwalità (TQM)

Il-Metodologiji tal-Evalwazzjoni

Il-Metodologiji tal-Evalwazzjoni fil-Greċja

Greċja

Fil-Greċja [1], l-assigurazzjoni tal-kwalità fit-tagħlim tul il-ħajja hija rregolata mil-Liġi 3879/2010. Din il-liġi tistabbilixxi standards ta' kwalità għat-tagħlim tul il-ħajja, filwaqt li tenfasizza l-kompetenza tal-għalliema u t-trejners u l-iżvilupp professjonali. Tidderieġi monitoraġġ u evalwazzjoni kontinwi tan-network nazzjonali tat-tagħlim tul il-ħajja, b'finanzjament pubbliku marbut mal-effettività ta' dawn il-programmi.

Il-miżuri legiżlattivi jinkludu:

- **Liġi 3848/2010:** Tiffoka fuq l-evalwazzjoni u l-meritokrazija fl-edukazzjoni.
- **Liġi 4009/2011:** Tindirizza l-istruttura, l-operat, u l-internazzjonalizzazzjoni tal-istituzzjonijiet ta' edukazzjoni għolja.
- **Deċiżjoni Ministerjali Kongunta 26381/2017:** Tistabbilixxi qafas ta' kwalità għall-apprendistat, billi tiddettalja l-obbligi għall-kumpaniji u l-apprendisti u l-mekkaniżmi għall-evalwazzjoni tas-sistema tal-apprendistat.
- **Deċiżjoni Ministerjali Kongunta 26385/2017:** Tipprovdi qafas ta' kwalità għall-kurrikuli tal-VET.

Għall-programmi tal-apprendistat, l-assigurazzjoni tal-kwalità tkopri d-disinn tal-kurrikulu, it-tħejjija għall-implimentazzjoni, l-implimentazzjoni attwali, u l-evalwazzjoni

wara l-implimentazzjoni. Il-Ministeru tal-Edukazzjoni u l-Ministeru tax-Xogħol jiżguraw li dawn il-proċessi jissodisfaw l-istandards ta' kwalità stabbiliti.

Il-Qafas ta' Referenza Ewropew għall-Assigurazzjoni tal-Kwalità għall-VET (EQAVET)

Il-linji gwida għall-fornituri tal-VET issuggeriti mill-EOPPEP, li huwa l-Punt ta' Referenza Nazzjonali għall-Assigurazzjoni tal-Kwalità fil-VET u jirrappreżenta lill-Greċja fin-network Ewropew għall-EQAVET, jidentifikaw attivitajiet ewlenin li għandhom jitqiesu "sabiex jittejjbu l-proċessi tal-assigurazzjoni tal-kwalità f'konformità mal-Qafas tal-EQAVET" [2].

Dawn is-sitt elementi kostitwenti, kif inhuma msejha, huma dawn li ġejjin:

1. Il-Kultura ta' mmaniġjar
2. L-approċċi jirriflettu ċ-ċirkostanzi tal-fornitur
3. Il-Kultura ta' awtovalutazzjoni
4. It-Taħriġ tal-persunal ta' appoġġ
5. L-Użu tad-data u l-feedback biex tittejjeb il-VET
6. Involvement tal-partijiet interessati

Il-Fondazzjoni Ewropea għall-Immaniġjar tal-Kwalità (EFQM)

Qafas ta' mmaniġjar rikonoxxut internazzjonalment li jgħin lill-organizzazzjonijiet jimmaniġġjaw il-bidla u jagħtu spinta lill-prestazzjoni huwa l-Mudell EFQM [3]. Mill-introduzzjoni tiegħu, il-Mudell EFQM ta gwida lin-negozji madwar id-dinja għall-ħolqien ta' kultura ta' innovazzjoni u żvilupp. Xi wħud mill-obiettivi tal-mudell EFQM huma dawn li ġejjin: Jgħin fid-definizzjoni tal-għan tiegħek, fil-kultivazzjoni ta' mexxejja b'saħħithom, fis-superament ta' problemi organizzazzjonali speċjali, fil-ħolqien tal-kultura tiegħek, fil-bidla tal-organizzazzjoni tiegħek, fit-tbassir tal-futur, u fl-appoġġ ta' prattiki agile.

Matul l-aħħar snin, in-numru ta' negozji li dejjem qed jikber, istituzzjonijiet, u organizzazzjonijiet mis-setturi pubbliċi u privati użaw l-approċċ EFQM. Skoprejna eżempji u studji tal-użu tiegħu f'negozji li jipprovdu servizzi soċjali, lukandi, skejjel elementari u sekondarji, farmaċiji, u ambjenti oħra, b'livelli varji ta' eċċellenza.

L-Immaniġjar Totali tal-Kwalità (TQM)

It-TQM hija marbuta mat-titjib kontinwu fir-rigward tal-prestazzjoni ta' organizzazzjoni. Madanakollu, iż-żieda fil-kompetittività fost l-istituzzjonijiet għamlet il-ħtieġa għall-użu tal-prinċipji tat-TQM fl-edukazzjoni għolja wkoll. L-Unità tal-Assigurazzjoni tal-Kwalità (MODIP) hija inkarigata mill-implimentazzjoni tal-kuncetti tat-TQM u mit-twettiq tal-evalwazzjoni tagħha fl-istituzzjonijiet Griegi. Din tintuża sabiex tittejjeb ix-xogħol edukattiv u s-servizzi ta' kwalità permezz ta' proċeduri ta' evalwazzjoni interni u esterni. Barra minn hekk, skont studju ta' riċerka f'istituzzjonijiet ta' Edukazzjoni Għolja tas-settur privat fil-Greċja, "l-elementi tat-TQM l-aktar adottati mill-HEIs Griegi jikkonċernaw dan li ġej: fokus fuq l-istudent, tmexxija u impenn tal-manigment superjuri, ippjanar strateġiku tal-kwalità, immaniġjar tal-proċessi u involviment tal-istaff tat-tagħlim u tal-impjegati. Min-naħa l-oħra, l-aktar riżultati sinifikanti miksuba mill-HEIs tal-kampjun jikkonċernaw it-titjib fil-prestazzjoni tal-kwalità, is-sodisfazzjon tal-istaff tat-tagħlim u tal-impjegati, it-titjib fil-prestazzjoni operattiva u l-impatt pożittiv fuq is-soċjetà."

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

L-applikazzjoni tat-TQM hija applikata wkoll fis-Settur Pubbliku Grieg peress li, abbażi tal-Liġi 3230/2004, jintużaw għodod ta' kwalità bħal dawn li ġejjin: Immanigjar permezz ta' Objettivi, Indikaturi li jkejlu l-Effiċjenza u l-Effettività, il-Qafas Komuni ta' Valutazzjoni u ċ-Ċertifikazzjoni tal-Kwalità permezz tal-ISO.

Barra minn hekk, abbażi tad-dokument dwar l-Immappjar tal-Assigurazzjoni tal-Kwalità fil-Kumpaniji tas-Servizzi Griegi [4]. Il-kumpaniji Griegi li joffru servizzi, minkejja d-daqs żgħir tagħhom, jidhru li jsegwu progressivament ix-xejriet tas-swieq internazzjonali u kompetittivi, billi jimplimentaw diversi QMSs. Fl-istess ħin, juri li l-maġġoranza tal-kumpaniji jitolbu konsulenti esterni tal-kwalità biex jgħinuhom bid-disinn u l-implimentazzjoni xierqa tal-istandards magħżula. Min-naħa l-oħra, din ir-reviżjoni tiżvela li f'tit pubblikazzjonijiet biss ipprezentaw b'mod eżawrjenti l-metodoloġija li giet segwita mill-kumpaniji tas-servizzi sabiex jiddisinjaw u japplikaw QMS.

Il-Metodoloġija ta' Evalwazzjoni fi Spanja

Fit-23 ta' Marzu 2022, il-gvern Spanjol għadda Liġi Organika sinifikanti [5] immirata lejn l-organizzazzjoni u l-integrazzjoni tat-Taħriġ Vokazzjonali (TV). Din il-liġi hija komponent ewlieni tal-Pjan tal-2022 għall-Modernizzazzjoni tat-Taħriġ Vokazzjonali u tintroduci mudell ġdid ta' TV mibni fuq tliet pilastri fundamentali: il-provvista ta' TV, ir-rikonossiment tat-tagħlim preċedenti, u l-gwida għall-karriera. Barra minn hekk, il-liġi tifformalizza u tirregola l-mikro-kredenzjali (jew mikro-taħriġ) fis-sistema TV.

Il-leġiżlazzjoni l-ġdida ssaħħaħ il-flessibbiltà u l-aċċessibbiltà fit-TV billi tistabbilixxi qafas modulari u flessibbli għat-tagħlim tul il-ħajja. Toffri varjetà ta' korsijiet ta' taħriġ ta' tulijiet u volumi ta' tagħlim differenti, inkluż mikro-taħriġ, moduli, programmi TV, u korsijiet speċjalizzati. Dawn id-dispożizzjonijiet kollha huma kumulattivi, ċertifikabbli, u akkreditabbli, li jippermettu lill-istudenti jadattaw u javvanzaw il-mogħdijiet ta' taħriġ tagħhom skont il-bżonnijiet u l-aspirazzjonijiet personali tagħhom.

L-Istruttura u l-Progressjoni

Is-sistema TV hija organizzata f'ħames gradi axxendenti (A, B, Ċ, D, u E), li joħolqu mogħdijiet ta' taħriġ ċari. L-esperjenza ta' taħriġ ta' kull individwu hija dokumentata fir-Reġistru nazzjonali tat-Taħriġ Vokazzjonali, li jipprovdi Rapport aġġornat dwar il-Ħajja Professionali tat-Taħriġ u l-Kulleġġ aċċessibbli għaċ-ċittadini kollha. Din l-istruttura tappoġġja firxa wiesgħa ta' korsijiet, minn unitajiet iqsar jew mikro-kredenzjali (gradi A, B, u Ċ) għal lawriji sħaħ (grad D) u korsijiet speċjalizzati (grad E). Dan l-approċċ jippermetti lill-individwi jiddisinjaw l-itinerarji ta' taħriġ tagħhom biex jallinjaw mal-għanijiet professjonali u l-bżonnijiet tax-xogħol tagħhom, bit-taħriġ kollu jkun kumulattiv, ċertifikabbli, u akkreditabbli, u jiffaċilita l-kisba ta' diversi kwalifiki professjonali.

L-Assigurazzjoni tal-Kwalità fl-Edukazzjoni Ogħla

L-edukazzjoni għolja fi Spanja tinkludi:

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

- Edukazzjoni universitarja.
- Ċerti programmi mhux universitarji, inkluż taħriġ vokazzjonali avanzat, edukazzjoni artistika (speċjalment studji avanzati fl-arti plastika, id-disinn, u l-isports), kollha parti minn programmi ta' edukazzjoni speċjalizzata.

Il-Qafas ta' Evalwazzjoni u l-Assigurazzjoni tal-Kwalità

Qafas komprensiv ta' Evalwazzjoni u Assigurazzjoni tal-Kwalità huwa deskritt mill-Assemblea Teknika għall-Kwalità u l-Evalwazzjoni tal-VT [6]. Dan il-qafas, ibbażat fuq il-Qafas Ewropew ta' Assigurazzjoni tal-Kwalità għall-Edukazzjoni u t-Taħriġ Vokazzjonali (EQUAVET), jinkludi l-ippjanar, l-implimentazzjoni, ir-riżultati, u l-aġġornamenti. Jindirizza diversi aspetti bħall-ippjanar u l-provvista, l-attivitajiet tal-għalliema, il-persunal tat-taħriġ u l-esperti, il-profilu ta' ċentri tas-sistema VT, il-koordinazzjoni bejn iċ-ċentri, il-gwida vokazzjonali, l-akkreditazzjoni tal-kompetenzi, il-partecipazzjoni fl-innovazzjoni, u l-aġġustament għall-ħtiġijiet ambjentali. Il-valutazzjonijiet tat-trainees huma sors kruċjali ta' verifika [7].

Il-Ġbir u r-Rappurtar ta' Data

Il-ġbir tad-data jappoġġja l-monitoraġġ ta' diversi metriċi ewlenin, inklużi:

- Rati ta' partecipazzjoni
- Akkreditazzjonijiet, ċertifikati, jew diplomi maħruġa
- Użu tal-baġit
- Kopertura ta' postijiet vakanti
- Kopertura ta' offerti ta' xogħol f'diversi setturi
- Implimentazzjoni ta' metodoloġiji attivi
- Livelli ta' integrazzjoni fis-suq tax-xogħol
- Feedback mill-partecipanti fit-taħriġ u l-kumpaniji
- Riżultati tal-kontinwità edukattiva/tat-taħriġ
- Partecipazzjoni tal-għalliema u tal-persunal tat-taħriġ fit-taħriġ kontinwu

L-Amministrazzjoni Ġenerali tal-Istat (GSA), f'kollaborazzjoni mal-komunitajiet awtonomi, tfejji rapport biennali dwar l-istat tas-sistema VT. Dan ir-rapport jinkludi data minn komunitajiet awtonomi u evalwazzjonijiet minn korpi indipendenti. Kull erba' snin, jiġi inkluż studju dwar iċ-ċikli ta' taħriġ, l-impjegabbiltà, u l-ħtiġijiet futuri tal-kapital uman.

Is-Sistemi ta' Kwalità f'Istituzzjonijiet Edukattivi

L-istituzzjonijiet pubbliċi tal-edukazzjoni vokazzjonali huma mħegġa jimplimentaw oqfsa interni ta' kwalità għal titjib kontinwu, potenzjalment bl-użu ta' ċertifikazzjonijiet indipendenti tal-immanigjar tal-kwalità. Istituzzjonijiet privati jistgħu wkoll jiġu kkunsidrati għal għotjiet ta' fondi pubbliċi jekk ikollhom ċertifikazzjonijiet ta' kwalità indipendenti.

Il-Pjanijiet ta' Kwalità u Taħriġ Vokazzjonali Avvanzat

L-awtoritajiet jippromwovu pjanijiet ta' titjib għaċ-ċentri edukattivi, bir-riżorsi allokat skont ir-regolamenti. L-evalwazzjoni tal-kwalità tas-sistema VT issewgi l-indikaturi tal-EQUAVET, u tiżgura titjib u innovazzjoni kontinwi f'kollaborazzjoni ma' organizzazzjonijiet tan-negozju u tat-trade unions. L-evalwazzjoni għandha l-għan li tidentifika elementi ewlenin tal-kwalità u tipprovdi evidenza għal teħid ta' deċiżjonijiet infurmati.

L-Ispezzjoni u l-Konformità

L-Ispettorat tal-Edukazzjoni tal-Istat, parti mill-Ministeru tal-Edukazzjoni, it-Taħriġ Vokazzjonali, u l-Ispert (MEFD), jissorvelja l-konformità mar-regolamenti edukattivi madwar in-nazzjon. Dan jinkludi l-iżgurar tal-aderenza mal-kurrikulu, il-kundizzjonijiet ta' kwalifika, u drittijiet edukattivi ekwi. L-ispettorat jaħdem mal-komunitajiet awtonomi, li jimmaniġġjaw l-ispezzjonijiet edukattivi tagħhom u jikkontribwixxu għall-proċessi ta' evalwazzjoni esterna.

L-Assigurazzjoni tal-Kwalità fl-Edukazzjoni u t-Taħriġ għall-Adulti

L-edukazzjoni u t-taħriġ għall-adulti jinvolvu tagħlim tul il-ħajja, sistemi ta' taħriġ professjonali, u taħriġ okkupazzjonali. Diversi korpi, inklużi awtoritajiet edukattivi reġjonali u awtoritajiet tax-xogħol, jiżguraw il-kwalità ta' dawn il-programmi. SEPE u FUNDAE huma organizzazzjonijiet ewlenin għat-taħriġ relatat mal-impjiegi, li jappoġġjaw l-evalwazzjoni, il-monitoraġġ, u t-titjib kontinwu. Il-programm PIAAC jivvaluta l-kompetenzi tal-adulti f'ħiliet ewlenin, bi Spanja tipparteċipa kemm fl-ewwel kif ukoll fit-tieni ċikli tiegħu, u tipprovdi data siewja għal deċiżjonijiet ta' politika u titjib fis-sistema.

Il-Metodoloġiji tal-Evalwazzjoni f'Malta

L-Edukazzjoni Sekondarja

F'Malta, l-evalwazzjoni tal-edukazzjoni sekondarja tinkorpora kemm metodi formattivi kif ukoll sommattivi f'ambjenti tal-klassi u tal-iskola. Il-valutazzjoni formattiva tipprovdi feedback kontinwu kemm dwar il-progress tal-istudent kif ukoll dwar il-proċess tat-tagħlim. L-xogħol tal-kors, integrali għal ħafna suġġetti, ħafna drabi jseħħ taħt il-gwida tal-għalliema, li jippermetti lill-istudenti jaċċessaw l-appoġġ u r-riżorsi meħtieġa. Xi xogħol tal-kors jeħtieġ riċerka barra mill-klassi. Il-pandemija tal-COVID-19 interrompiet it-tlestija tax-xogħol tal-kors fis-snin skolastiċi 2019/2020 u 2020/2021 minħabba miżuri ta' tbeġħid soċjali. F'suġġetti bħall-Arti, l-Istudji tal-Moda u t-Tessuti, u l-Ekonomija Domestika, l-istudenti jiżviluppaw portafolli li juru l-isforzi u l-kisbiet tagħhom, li jintużaw għall-valutazzjoni tax-xogħol tal-kors.

Fi tmiem kull sena skolastika, l-istudenti jagħmlu eżamijiet annwali fil-biċċa l-kbira tas-suġġetti, minbarra l-PE, id-Disinn u t-Teknoloġija, l-Ekonomija Domestika, u l-Iżvilupp Personali, Soċjali u tal-Karriera (PSCD). Dawn l-eżamijiet jinħolqu minn uffiċjali tal-edukazzjoni u/jew kapijiet tad-dipartiment b'kollaborazzjoni mal-Unità tal-Valutazzjoni Edukattiva. L-eżamijiet huma kklassifikati fuq skala ta' 100 punt, bil-moderazzjoni mmexxija minn uffiċjali tal-edukazzjoni jew kapijiet tad-dipartiment biex tiġi żgurata l-affidabbiltà tal-punteġġ.

Malli jlestu l-edukazzjoni sekondarja obligatorja, l-istudenti jistgħu jagħmlu l-eżamijiet ta' Ċertifikat tal-Edukazzjoni Sekondarja (SEC), amministrati mill-Bord tal-Eżamijiet tal-MATSEC fl-Università ta' Malta. Xi eżamijiet tal-SEC, bħal-lingwi u l-mużika, jinkludu komponenti orali/awrali, u oħrajn jinkludu coursework/valutazzjonijiet ibbażati fl-iskola, bil-marki tal-coursework li jagħmlu minn 15% sa 60% tal-grad totali. L-eżamijiet tal-SEC għandhom żewġ dokumenti: dokument ewlieni (Karta I) għall-istudenti kollha u t-tieni dokument (Karta II) b'żewġ livelli ta' diffikultà (Karta IIA u Karta IIB), li jakkomodaw livelli differenti ta' kompetenza. Il-grad mill-eżamijiet tal-SEC jiddeterminaw jekk l-istudenti jiksbox kwalifika ta' Livell 2 jew Livell 3 fuq il-Qafas ta' Kwalifiki ta' Malta (MQF).

L-Edukazzjoni Sekondarja Superjuri

Fil-livell sekondarju superjuri ġenerali, l-iskejjel jużaw kemm valutazzjonijiet formattivi kif ukoll sommattivi, bl-eżamijiet ta' nofs is-sena u ta' tmiem is-sena l-iktar kruċjali għall-progress tal-istudenti. Dawn l-istituzzjonijiet iħejju lill-istudenti għall-eżamijiet tal-Matrikolazzjoni, amministrati mill-Bord tal-MATSEC. Biex jiksbox Ċertifikat tal-Matrikolazzjoni, l-istudenti jridu jiksbox mill-inqas 44 punt ta' grad billi jgħaddu minn sitt suġġetti, inklużi tnejn fil-livell Avanzat tal-Matrikolazzjoni, tlieta fil-livell Intermedjat tal-Matrikolazzjoni u s-suġġett obligatorju tas-Sistemi ta' Għarfien fil-livell Intermedjat fil-Matrikolazzjoni. Il-Gradi A sa E (b'A bħala l-oġġla) jiddeterminaw il-punti tal-grad għal kull suġġett.

Fornituri Oħra ta' Edukazzjoni Post-Sekondarja

Il-fornituri primarji tal-edukazzjoni post-sekondarja pubblika f'Malta huma l-Kulleġġ Malti tal-Arti, Xjenza u Teknoloġija (Malta College of Arts, Science and Technology – MCAST) u l-Istitut għall-Istudji Turistiċi (Institute of Tourism Studies – ITS).

i) Il-Kulleġġ Malti tal-Arti, Xjenza u Teknoloġija (MCAST):

L-MCAST huwa l-fornitur ewlieni tal-Edukazzjoni u t-Taħriġ Vokazzjonali (VET), li joffri korsijiet mil-Livelli Introdutturji tal-MQF A & B sal-Livell 7 tal-MQF. L-evalwazzjoni titwettaq permezz ta' evalwazzjoni kontinwa u assenjamenti b'limitu ta' żmien (Time-constrained assignments – TCAs), b'fokus fuq riżultati tat-tagħlim li jirriflettu l-għarfien, il-ħiliet u l-kompetenzi.

L-Evalwazzjoni Kontinwa: L-istudenti jiġu evalwati permezz ta' diversi għodod matul is-sena akkademika. Ix-xogħol tal-kors huwa bbażat fuq ir-Riżultati tat-Tagħlim u l-Kriterji tal-Gradazzjoni, ikkomunikati permezz tad-dokumentazzjoni tax-xogħol tal-kors.

Dokumentazzjoni tal-Evalwazzjoni: Tinkludi Folja ta' Quddiem tal-Evalwazzjoni, Sommarju tax-Xogħol tal-Kors/Folja tal-Kompitu/Sommarju tal-Assenjazzjoni. Il-feedback jinkludi marki tal-assessor, feedback dwar il-prestazzjoni, u rakkomandazzjonijiet għal titjib.

ii) Istitut tal-Istudji Turistiċi (ITS):

L-ITS jenfasizza t-tagħlim, it-tagħlim u l-valutazzjoni ċċentrati fuq l-istudent, u jiżgura allinjament mal-istandards tal-Awtorità Maltija għall-Edukazzjoni Avanzata u Għolja (MFHEA).

Appoġġ għall-Istudjanti: Jinkludi feedback dwar il-valutazzjoni formattiva u feedback informali waqt il-lekcjers. Il-programmi huma bbażati fuq il-kompetenza, appoġġati minn koordinaturi akkademiċi u coaches tat-tagħlim.

Pedagoġija: Tinvolve diversi metodi bħal sessjonijiet prattiċi, diskussjonijiet, u ICT biex il-kontenut ikun interessanti u jinftehem.

L-Assigurazzjoni tal-Kwalità fil-VET

Il-qafas tal-kwalifiki ta' Malta (MQF) u l-Awtorità Maltija għall-Edukazzjoni Avanzata u Għolja (MFHEA) jiżguraw il-kwalità fil-VET u l-edukazzjoni għolja. Il-qafas nazzjonali tal-assigurazzjoni tal-kwalità, imniedi fl-2015, japplika għall-forom kollha ta' sekondarja għolja, VET inizjali għolja, u VET kontinwa. Jgħaqqad l-assigurazzjoni interna tal-kwalità ma' awditi esterni, iggwidati minn standards Ewropej u arrikkit minn indikaturi tal-EQAVET.

Istituzzjonijiet bħall-MCAST, l-ITS, u l-Università ta' Malta għaddew minn verifiki esterni tal-assigurazzjoni tal-kwalità. Il-fornituri tal-VET jużaw indikaturi tal-EQAVET biex jipplanaw programmi ta' kwalità u titjib kontinwu, appoġġati minn feedback regolari minn min iħaddem u partijiet interessati oħra.

Il-Metodoloġiji tal-Evalwazzjoni fl-Italja

Il-Qafas ta' Referenza Ewropew għall-Assigurazzjoni tal-Kwalità għall-VET (EQAVET)

L-interazzjonijiet reċiproċi bejn l-għarfien espert tal-OECD, l-aġenda ta' modernizzazzjoni tal-UE u l-Proċess ta' Bolonja kkontribwixxew biex il-politika ta' tqabbil permezz ta' standards u miżuri tal-output issir waħda mill-aktar fatturi influwenti li jiddeterminaw l-iffissar tal-aġenda politika kemm fil-livell nazzjonali kif ukoll f'dak lokali. Skont ir-rapport dwar l-iżviluppi fil-politika tal-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali bejn l-2015-2019 ipprezentat mis-CEDEFOP [8], qafas ta' assurazzjoni tal-kwalità għall-VET kien ġie approvat formalment fl-2012 u implimentat parzjalment fl-2015, speċifikament applikat għall-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali inizjali (IVET), l-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali kontinwi (CVET), u t-tagħlim relatat ibbażat fuq ix-xogħol. L-evalwazzjoni tal-iskejjel, inklużi dawk li joffru Edukazzjoni u Taħriġ Vokazzjonali (VET), kienet tiddependi fuq sħarriġ regolari li jevalwaw ir-riżultati tat-tagħlim tal-istudenti u kienu direttament marbuta mad-deskrizzjoni tal-livell tal-EQF, bil-manigment ċentrali jissorvelja l-proċess. Hawnhekk, l-iskejjel tal-VET kienu meħtieġa li:

- Iħejju rapport ta' awtovalutazzjoni wara l-linji gwida nazzjonali.
- Jissodisfaw l-istandards stabbiliti mir-Regjuni u l-Provinċji Awtonomi għall-korpi ta' taħriġ kollha li jaċċessaw finanzjament pubbliku.
- Ikunu akkreditati.

Bejn l-2016-20, il-prijorità tal-pajjiż f'din il-kwistjoni kienet li tirrevedi, taggorna u twettaq l-approċċ nazzjonali għall-kwalità tal-edukazzjoni u t-taħriġ. Għal dan il-għan, fl-2019, is-sistema nazzjonali ta' akkreditazzjoni giet riveduta skont id-digriet legiżlattiv nru 150/2015, biex tinkorpora indikaturi ssuġġeriti mir-rakkomandazzjoni tal-EQAVET. Wara l-implimentazzjoni tal-Qafas Nazzjonali tal-Kwalifiki (NQF) estensiv, il-Punt ta' Koordinazzjoni Nazzjonali tal-Qafas Ewropew tal-Kwalifiki (EQF NCP) introduċa rapport ta' referenza rivedut bil-għan li jtejjeb l-effettività tal-programmi tal-VET fi ħdan il-Ftehim Stat-Reġjuni, u jiddefinixxi standards minimi għall-akkreditazzjoni tal-kwalità tas-servizz tal-fornituri tat-taħriġ filwaqt li jkun lest li jipprevjeni l-falliment tat-taħriġ jew/u jnaqqas ir-rati tat-tluq bikri mill-iskola. Għal din il-kwistjoni, iċ-ċentri provinċjali għall-edukazzjoni tal-adulti (CPIAs) lestew il-proċess ta' evalwazzjoni tagħhom billi ħolqu rapport ta' awtovalutazzjoni mfassal apposta għall-karatteristiċi uniċi ta' dawn l-istituzzjonijiet [9].

F'dawn l-aħħar snin, l-approċċ għall-kwalità evolva permezz ta' tliet passi ewlenin: evalwazzjoni, akkreditazzjoni, u awtovalutazzjoni. L-evalwazzjoni tinvolvi analiżi esterna mwettqa minn kummissjonijiet magħżula u mħarrġa b'mod xieraq. Għall-kuntlarju, il-proċess ta' akkreditazzjoni jivverifika l-aderenza għal standards speċifiċi stabbiliti minn qabel. L-awtovalutazzjoni, min-naħa l-oħra, hija proċedura interna mmirata biex tkejjel u ttejjeb il-prestazzjoni ta' programmi ta' studju u riċerka. Dan l-artikolu jiffoka primarjament fuq l-awtovalutazzjoni. Il-proċedura ġenerali biex jinħoloq il-kwestjonarju ta' awtovalutazzjoni tista' tiġi mqassra f'sitt punti:

1. L-istudju tal-letteratura jew indikazzjonijiet dwar l-oġettiv.
2. Il-ħolqien ta' skema ta' kategoriji u sottokategoriji.
3. Il-konsiderazzjoni tas-sottokategoriji.
4. Il-ħolqien ta' kwestjonarju.
5. Il-ħolqien ta' formula sabiex jiġi sintetizzat il-kwestjonarju fuq skala gradwata.
6. L-analiżi tar-robustezza

L-indikaturi kollha tal-EQAVET huma integrali għas-sistema nazzjonali ta' akkreditazzjoni għall-fornituri li qed ifittxu fondi pubbliċi. Bħal-lum, il-kwalifiki deskritti fir-rapport ta' referenza inawgurati huma utilizzati minn kważi 85% tal-individwi involuti fl-edukazzjoni u t-taħriġ.

Rigward il-prospetti ta' impjieg għal adulti b'ħiliet mill-inqas, l-isforzi li saru matul il-perjodu ta' rappurtagġ ġew deskritti fir-Rapport dwar l-implimentazzjoni tar-rakkomandazzjoni tal-Kunsill 'Mogħdijiet ta' titjib tal-ħiliet: opportunitajiet godda għall-adulti' fl-Italja. Ir-rapport iservi bħala bażi biex tiġi stabbilita l-pożizzjoni Taljana, waqt li jenfasizza l-approċċ biex jiġu indirizzati l-individwi kollha ta' ħiliet mill-inqas b'mod kollettiv, minflok jiffoka fuq kategoriji speċifiċi biss.

Il-Fondazzjoni Ewropea għall-Immaniġjar tal-Kwalità (EFQM)

Hemm wisq ftit data dwar l-applikazzjoni tal-istandards tal-EFQM fl-Italja, bl-aktar li hemm jikkomplementaw l-istandards ISO 9001 u nazzjonali diġà eżistenti. Biex jinfirxu l-istandards Ewropej tal-kwalità, l-EFQM stabbilixxiet network internazzjonali ta' Organizzazzjonijiet Imsieħba Nazzjonali (NPOs) iffurmati minn Assoċjazzjonijiet Nazzjonali tal-Kwalità. Fl-Italja, dan l-irwol jitwettaq mill-Assoċjazzjoni Taljana għall-Kultura tal-Kwalità (AICQ) (www.aicqna.com) bl-għajjnuna tat-tmien assoċjazzjonijiet

federati tagħha, l-aktar preżenti fit-Tramuntana taċ-Ċentru tal-Italja: AICQ Piemontese, AICQ Centronord, AICQ Triveneta, AICQ Emilia-Romagna, AICQ Tosco Ligure, AICQ Centro Insulare, AICQ Meridionale, AICQ Sicilia.

Il-karrieri istituzzjonali u s-servizzi ta' appoġġ spiss jaderixxu man-normi tal-ISO. Meta nikkunsidraw din id-data fi f'dan approċċ komprensiv għall-kwalità istituzzjonali, il-mudell ISO jidher li huwa aktar prevalenti f'dawn il-kuntesti. Dan huwa fil-biċċa l-kbira minħabba l-istatus tiegħu bħala standard rikonoxxut internazzjonalment. Kif irrappurtat minn diversi partijiet interessati, l-universitajiet, inċerti dwar il-politiki tal-gvern, għandhom it-tendenza li jippreferu jadottaw mudell li jipprovdi ċertezza akbar. Barra minn hekk, l-għażla ta' dan il-mudell toffri vantaġġi ekonomiċi u tintroduċi elementi ta' diskrezzjoni, peress li l-Istituzzjonijiet tal-Edukazzjoni Ogħla jistgħu jagħzlu liema strutturi jiċċertifikaw.

L-Immaniġjar Totali tal-Kwalità (TQM)

Ostaklu sinifikanti fl-istituzzjoni u l-eżekuzzjoni tal-Qafas Nazzjonali tal-Kwalifiki (NQF) komprensiv fl-Italja kien il-multitudni ta' partijiet interessati involuti u n-natura kumplessa tas-sistema tal-edukazzjoni, it-taħriġ u l-kwalifika. Jeżistu diversi repożitorji tal-kwalifiki u mekkaniżmi ta' assigurazzjoni tal-kwalità kemm fil-livelli nazzjonali kif ukoll reġjonali, kull wieħed immaniġġjat b'mod indipendenti mill-korpi rispettivi tal-għoti. Barra minn hekk, l-imsieħba ekonomiċi u soċjali fil-livelli nazzjonali, reġjonali u lokali għandhom rwol fl-iżvilupp u r-reviżjoni tal-kwalifiki, kif ukoll fl-implimentazzjoni tas-sistema nazzjonali għaċ-ċertifikazzjoni tal-kompetenzi.

Minkejja l-isforzi reċenti biex jiġu inkorporati kriterji bażiċi tal-Immaniġjar Totali tal-Kwalità fil-mudelli tal-edukazzjoni għolja, il-fokus primarju tal-edukazzjoni għolja jibqa' fuq il-kisba tar-rekwiżiti ta' konformità. Ispirati mill-ISO, l-Universitajiet, b'mod partikolari, jenfasizzaw il-konformità, billi huma dettaljati dwar il-fatturi li qed jiġu analizzati. L-unika referenza espliċita għall-Immaniġjar Totali tal-Kwalità, imsemmija fl-Artikolu 6 tad-Digriet Presidenzjali 80/2016, hija dwar l-awtoevalwazzjoni u l-kunċett ta' involviment kontinwu, li jinvolvi rikunsiderazzjoni bir-reqqa tal-kultura organizzattiva ffaċilitata mit-tmexxija li tiegħu r-responsabbiltà għall-immaniġjar tal-bidla.

Il-Metodoloġiji ta' Evalwazzjoni fir-Rumanija

Fir-Rumanija, l-adozzjoni tal-Qafas Ewropew tal-Kwalifiki (EQF) kienet kruċjali fl-allinjament tal-kwalifiki edukattivi tal-pajjiż mal-istandards Ewropej, u b'hekk iffaċilitat il-mobilità transkonfinali u l-inizjattivi ta' taġlim tul il-ħajja. Permezz tal-istabbiliment tal-Qafas Nazzjonali tal-Kwalifiki (NQF), ir-Rumanija armonizzat il-livelli ta' kwalifiki tagħha ma' dawk tal-EQF, u b'hekk żgurat it-trasparenza u l-komparabbiltà madwar l-Unjoni Ewropea. Dan l-allinjament mhux biss ittejjeb ir-rikonoxximent tal-kwalifiki Rumani iżda jrawwem ukoll fiduċja u kunfidenza reċiproka fis-sistemi tal-edukazzjoni u t-taħriġ fl-Ewropa [10].

Aspett sinifikanti tal-impenn tar-Rumanija għall-assigurazzjoni tal-kwalità fl-edukazzjoni u t-taħriġ huwa evidenti permezz tal-implimentazzjoni tagħha tal-Qafas Ewropew għall-Assigurazzjoni tal-Kwalità fl-Edukazzjoni u t-Taħriġ (EQAVET). Billi tintegra oqfsa ta' assigurazzjoni tal-kwalità kemm fil-livell sistemiku kif ukoll f'dak tal-fornitur, ir-Rumanija tistinka biex ittejjeb il-kwalità generali tas-sistemi edukattivi u t-taħriġ tagħha. Dan l-

approċċ jenfasizza d-dedikazzjoni tar-Rumanija għat-titjib kontinwu u l-aderenza għall-istandards Ewropej tal-kwalità.

F'termini ta' kwalifiki u żvilupp tal-kurrikulu, ir-Rumanija ħaddnet il-prinċipji deskritti fil-Qafas Ewropew ta' Referenza għall-Assigurazzjoni tal-Kwalità (EQARF). Dan jinvolve l-iżvilupp tal-Kurrikulu Nazzjonali bbażat fuq Standards ta' Taħriġ Professionali vvalidati minn Kumitati Settorjali. Barra minn hekk, ir-Rumanija adottat Kurrikulu ta' Żvilupp Lokali, li jippermetti l-adattament biex jissodisfa l-ħtiġijiet lokali b'mod effettiv. L-akkreditazzjoni tal-programmi ta' edukazzjoni u taħriġ, flimkien mal-involviment attiv ta' min iħaddem fl-eżamijiet ta' ċertifikazzjoni, tenfasizza aktar l-impenn tar-Rumanija li tiżgura r-rilevanza u l-kwalità tal-kwalifiki tagħha.

Europass, sett komprensiv ta' għodod li jinkludi dokumenti bħal CVs u passaporti tal-lingwi, ġie estiż fir-Rumanija biex jappoġġja diversi forom ta' mobilità. Din l-estensjoni tinkludi r-referenza tal-kwalifiki għall-Qafas Nazzjonali tal-Kwalifiki Rumen (NQF), il-Qafas Ewropew tal-Kwalifiki (EQF), u s-Sistema Ewropea ta' Kreditu għall-Edukazzjoni u t-Taħriġ Vokazzjonali (ECVET). Billi jistandardizza l-preżentazzjoni tal-kwalifiki, il-Europass jiffaċilita tranżizzjonijiet b'inqas diffikultajiet bejn il-fruntieri, u b'hekk jippromwovi l-impjegabbiltà u l-mobilità professjonali.

Is-servizzi ta' gwida u konsulenza għandhom rwol kruċjali fl-appoġġ tat-tagħlim tul il-ħajja u l-iżvilupp tal-karriera fir-Rumanija. Dawn is-servizzi jiffokaw fuq it-trażmissjoni ta' ħiliet tal-immanigjar tal-karriera, il-provvista ta' aċċess għal servizzi ta' appoġġ speċjalizzati, u l-iżgurar tal-għoti ta' gwida ta' kwalità għolja lil individwi f'diversi mogħdijiet edukattivi u ta' impjieg.

L-adozzjoni tal-qafas Ewropew tal-Ħiliet, Kompetenzi, Kwalifiki u Impjiegi (ESCO) tkompli ssaħħaħ l-isforzi tar-Rumanija biex tikkategorizza l-ħiliet u l-kwalifiki tas-suq tax-xogħol. Billi tallinja ruħha ma' klassifikazzjonijiet internazzjonali bħall-Klassifikazzjoni Standard Internazzjonali tal-Impjiegi (ISCO-08) u l-Klassifikazzjoni Standard Internazzjonali tal-Edukazzjoni (ISCED), ir-Rumanija tfittex li ttejjeb ir-rikonoxximent u l-validazzjoni tal-ħiliet miksuba permezz ta' esperjenzi ta' tagħlim mhux formali u informali.

Is-Sistema Ewropea ta' Kreditu għall-Edukazzjoni u t-Taħriġ Vokazzjonali (ECVET) għandha rwol kruċjali fil-faċilitazzjoni tal-validazzjoni, ir-rikonoxximent u l-akkumulazzjoni tal-għarfien u l-esperjenzi miksuba permezz ta' sitwazzjonijiet ta' tagħlim jew xogħol diversi. L-enfasi tar-Rumanija fuq l-iżvilupp ta' kwalifiki bbażati fuq ir-riżultati tat-tagħlim u l-aderenza għall-ispeċifikazzjonijiet tal-ECVET tenfasizza l-impenn tagħha li ttejjeb il-kwalità u r-rilevanza tal-programmi ta' edukazzjoni u taħriġ vokazzjonali (VET) biex tissodisfa d-domandi tas-suq tax-xogħol.

L-assigurazzjoni tal-kwalità kemm fil-programmi ta' edukazzjoni u taħriġ vokazzjonali inizjali kif ukoll f'dawk kontinwi (VET) hija prijorità għar-Rumanija. Fil-qasam tal-VET inizjali, il-mekkaniżmi ta' assigurazzjoni tal-kwalità jinkludu awtovalutazzjoni tal-iskola VET, awtorizzazzjoni u akkreditazzjoni tal-programm u tal-fornitur, evalwazzjoni esterna u monitoraġġ tal-eżamijiet ta' ċertifikazzjoni vokazzjonali. Dawn il-miżuri huma sorveljati

mill-Aġenzija Rumena għall-Assigurazzjoni tal-Kwalità fl-Edukazzjoni Pre-universitarja, li tiżgura konformità mal-istandards nazzjonali u tippromwovi titjib kontinwu fil-provvista tal-VET.

Il-programmi kontinwi tal-VET fir-Rumanija jgħaddu wkoll minn proċessi rigorużi ta' assigurazzjoni tal-kwalità, inkluża l-awtorizzazzjoni tal-programm u tal-fornitur tat-taħriġ, evalwazzjoni esterna, u awtovalutazzjoni. Koordinati mill-ministeru tax-xogħol, dawn il-mekkaniżmi għandhom l-għan li jiżguraw il-kwalità u r-rilevanza tal-programmi kontinwi tal-VET, u b'hekk jikkontribwixxu għat-titjib tal-ħiliet u t-taħriġ mill-ġdid tal-forza tax-xogħol biex jissodisfaw id-domandi tas-suq tax-xogħol li qed jevolvu.

Fil-qosor, l-impenn tar-Rumanija għall-assigurazzjoni tal-kwalità fl-edukazzjoni u t-taħriġ huwa evidenti permezz tal-allinjament tagħha mal-oqfsa u l-istandards Ewropej. Billi tipprijorizza t-trasparenza, il-komparabbiltà, u t-titjib kontinwu, ir-Rumanija għandha l-għan li ssaħħaħ il-kwalità, ir-rilevanza, u r-rikonoxximent tal-kwalifiki tagħha, u b'hekk trawwem it-tagħlim tul il-ħajja, il-mobilità professjonali, u l-iżvilupp soċjoekonomiku.

Il-Qafas Metodoloġiku għall-VET fit-Turiżmu

L-avanz rapidu tal-IA u t-teknoloġiji diġitali jeħtieġ evoluzzjoni fl-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali (VET) fis-settur tat-turiżmu. Dan il-qafas jisfrutta l-għarfien mill-analiżi tal-Attività 2.2 u jinkorpora metodoloġiji ta' suċċess u jindirizza l-lakuni identifikati fil-ħiliet. Billi jintegra l-litteriżmu tal-IA u l-kunsiderazzjonijiet etiċi, il-qafas metodoloġiku propost għandu l-għan li jtejjeb il-kwalità, ir-rilevanza u l-adattabilità tal-programmi VET fit-turiżmu, filwaqt li jiżgura allinjament mad-domandi tal-industrija u l-aspettattivi tas-soċjetà.

Fuq il-baži tar-riżultati minn WP2/A2, il-komponenti li ġejjin jiffurmaw il-pedament tal-qafas metodoloġiku innovattiv tagħna:

1. Il-Metodoloġija Lean:

- It-Tfassil tal-Valur: L-identifikazzjoni u l-ottimizzazzjoni ta' proċessi li jżidu valur lill-istudent, inaqqsu l-ħela u jtejbu l-effiċjenza fit-twassil edukattiv (Womack & Jones, 1996).
- It-Titjib Kontinwu (Kaizen): L-inkoraġġiment għat-titjib inkrementali fil-metodoloġiji tat-tagħlim u l-proċessi amministrattivi permezz ta' feedback u valutazzjoni regolari (Imai, 1986).

2. L-Immaniġjar tal-Kwalità Totali (TQM):

- Il-Fokus fuq il-Klijent: L-iċċentrar tat-taħriġ madwar il-bżonnijiet tal-istudent, filwaqt li jiġi żgurat li l-kurrikulu jkun rilevanti u aġġornat mar-rekwiżiti tal-industrija (Oakland, 2003).

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

— L-Approċċ Orjentat lejn il-Proċess: L-istandardizzazzjoni u s-simplifikazzjoni tal-proċessi edukattivi biex tiġi żgurata l-konsistenza u l-kwalità fil-kunsinna tat-taħriġ.

3. Il-Qafas Ewropew tal-Kompetenza Diġitali (DigComp):

— L-Iżvilupp tal-Kompetenza: L-allinjament tal-oġġettivi tat-taħriġ mal-kompetenzi diġitali deskritti f'DigComp, filwaqt li jiġi żgurat li dawk li jitgħallmu jkunu mġammra b'ħiliet diġitali essenzjali

Il-Qafas Metodoloġiku Propost

Il-Metodoloġija tal-EthAI Tour proposta tintegra diversi komponenti ewlenin biex toħloq qafas robust għall-programmi tal-VET fis-settur tat-turiżmu. Dan il-qafas huwa innovattiv fl-approċċ olistiku tiegħu, billi jikkombina prinċipji Lean, Immaniġjar tal-Kwalità Totali (TQM), Tagħlim Ibbażat fuq il-Kompetenza, u Hsieb tad-Disinn, filwaqt li jallinja mal-Qafas Ewropew tal-Kompetenza Diġitali u jenfasizza l-użu etiku tal-AI.

1.L-Integrazzjoni tal-AI fil-Kurrikulu: L-inklużjoni ta' korsijiet ta' litteriżmu tal-AI fil-kurrikulu toffri lill-istudenti tal-VET fehim fundamentali tal-irwol tal-AI fis-settur tat-turiżmu. Billi jidhlu fil-fond f'suġġetti bħat-tagħlim awtomatiku u l-analitika tad-data, l-istudenti jistgħu jifhmu l-applikazzjonijiet prattiċi tal-AI fl-ottimizzazzjoni tal-esperjenzi tat-turiżmu. Dawn il-korsijiet mhux biss iħejju lill-istudenti għas-suq tax-xogħol li qed jevolvi iżda wkoll jikkultivaw mentalità ta' innovazzjoni u adattabilità.

2. L-Użu Etiku tal-AI: Moduli komprensivi dwar l-implikazzjonijiet etiċi tal-AI jagħtu s-setgħa lill-istudenti tal-VET biex jevalwaw b'mod kritiku s-sistemi tal-AI u l-impatt tagħhom fuq is-soċjetà. L-integrazzjoni ta' prinċipji etiċi tal-AI tista' tkun ibbażata fuq il-"Linji Gwida tal-Etika għal AI Affidabbli" mill-Kummissjoni Ewropea [11] fil-moduli kollha tat-taħriġ. Għalhekk, it-trainees se jkunu ppreparati biex jużaw l-għodod tal-IA b'mod responsabbli, jindirizzaw tħassib etiku u jibnu l-fiduċja fl-applikazzjonijiet tal-IA fis-settur tat-turiżmu. Barra minn hekk, permezz ta' studji ta' każijiet u dibattiti, l-istudenti jiżviluppaw fehim sfummat ta' kwistjonijiet bħall-privatezza tad-data u l-preġudizzju algoritmiku, u b'hekk ikunu jistgħu jnavigaw dilemmi etiċi f'xenarji tad-dinja reali. Dan l-għarfien etiku jrawwem l-iskjerament responsabbli tal-IA fl-industrija tat-turiżmu [12]. Billi tiffoka fuq l-użu etiku tal-IA, il-metodoloġija tiżgura li t-trainees mhux biss ikunu tas-sengħa fl-użu tal-għodod tal-IA iżda wkoll konxji tal-implikazzjonijiet etiċi, u b'hekk jippromwovu prattiki responsabbli tal-IA.

3. Il-Qafas DigiComp: L-integrazzjoni mal-Qafas Ewropew tal-Kompetenza Diġitali [13] tiżgura li l-programmi tal-VET ikunu allinjati ma' standards rikonoxxuti ta' profiċjenza diġitali. Billi jinkorporaw id-DigiComp, l-istituzzjonijiet tal-VET jistgħu jivalutaw u jiżviluppaw sistematikament il-kompetenzi diġitali tal-istudenti, u jiżguraw li jkunu

mgħammra għad-domandi digitali tal-industrija tat-turiżmu. Dan l-allinjament itejjeb il-kredibbiltà u r-rilevanza tal-kwalifiki tal-VET fis-suq tax-xogħol. Dan l-allinjament jiżgura li l-programmi tal-VET mhux biss ikunu ta' kwalità għolja u rilevanti iżda wkoll konsistenti mal-istandards Ewropej, u b'hekk jiffaċilitaw ir-rikonoxximent transkonfinali tal-ħiliet u l-kwalifiki.

4. L-Integrazzjoni Lean: Il-metodoloġija Lean, tradizzjonalment użata fis-setturi tal-manifattura u tan-negozju, hija applikata b'mod innovattiv fil-kuntest edukattiv biex tissimplifika l-operat u tiffoka fuq il-ħolqien tal-valur għall-istudenti. L-inkorporazzjoni tal-prinċipji Lean fil-programmi tal-VET tenfasizza l-effiċjenza u t-titjib kontinwu fl-edukazzjoni tat-turiżmu. Billi tissimplifika l-proċessi u timminimizza l-ħela, l-istituzzjonijiet tal-VET jistgħu jottimizzaw l-allokazzjoni tar-riżorsi u jtejbju l-esperjenzi tat-tagħlim tal-istudenti. Il-metodoloġija Lean jagħtu s-setgħa lill-edukaturi tal-VET biex jadattaw il-metodi tal-kunsinna tal-kurrikulu biex jissodisfaw il-ħtiġijiet tal-industrija li qed jevolvu, u jiżguraw li l-gradwati jkunu ppreparati sew għas-settur dinamiku tat-turiżmu [14].

5. Il-Ħsieb tad-Disinn: Programmi ta' taħriġ u workshops dwar il-Ħsieb tad-Disinn jippermettu lill-edukaturi tal-VET biex irawmu kultura ta' innovazzjoni u soluzzjoni tal-problemi fost l-istudenti. Billi jhaddnu prinċipji ta' disinn iċċentrati fuq il-bniedem, l-edukaturi jistgħu jagħtu s-setgħa lill-istudenti biex jidentifikaw u jindirizzaw l-isfidi fis-settur tat-turiżmu b'mod kreattiv. Permezz tal-kollaborazzjoni u l-iterazzjoni, l-istudenti jiżviluppaw il-ħiliet biex jiddisinnaw soluzzjonijiet li jipprijoritizzaw il-ħtiġijiet tal-utent u jtejbju l-esperjenzi tat-turiżmu [15]

6. It-Tagħlim Ibbażat fuq il-Kompetenza: Il-laboratorji tal-innovazzjoni fi ħdan l-istituzzjonijiet tal-VET jipprovdu lill-istudenti b'opportunitajiet ta' tagħlim esperjenzjali biex japplikaw it-teknoloġiji tal-AI f'kuntesti tat-turiżmu tad-dinja reali. Billi jinvolvu ruħhom fi proġetti u kollaborazzjonijiet prattiċi, l-istudenti jiżviluppaw ħiliet prattiċi u ħsieb innovattiv, u b'hekk itejbju l-impjegabbiltà tagħhom fl-industrija tat-turiżmu. Barra minn hekk, il-kollaborazzjonijiet ta' riċerka ma' universitajiet u istituzzjonijiet jippermettu lill-programmi tal-VET jibqgħu aġġornati bl-iżviluppi avvanzati tal-IA u jikkontribwixxu għall-għarfien tal-industrija [16]

7. L-Immaniġjar tal-Kwalità Totali: Il-prinċipji tal-Immaniġjar tal-Kwalità Totali (TQM) jiżguraw li l-programmi tal-VET iwasslu b'mod konsistenti edukazzjoni ta' kwalità għolja li tissodisfa l-ħtiġijiet tal-istudenti u l-partijiet interessati fl-industrija. Billi jipprijoritizzaw it-titjib kontinwu u s-sodisfazzjon tal-klijent, l-istituzzjonijiet tal-VET jistgħu jtejbju r-rilevanza u l-effettività tal-programmi tagħhom. L-implimentazzjoni tal-prattiki tat-TQM trawwem kultura ta' eċċellenza u responsabbiltà, u fl-aħħar mill-aħħar tgħammar lill-gradwati bil-ħiliet u l-għarfien biex jeċċellaw fis-settur kompetittiv tat-turiżmu [17].

L-Implimentazzjoni u l-Monitoraġġ

Biex tiġi żgurata l-implimentazzjoni b'suċċess tal-qafas metodoloġiku tal-EthAI Tour, se jittieħdu l-passi li ġejjin:

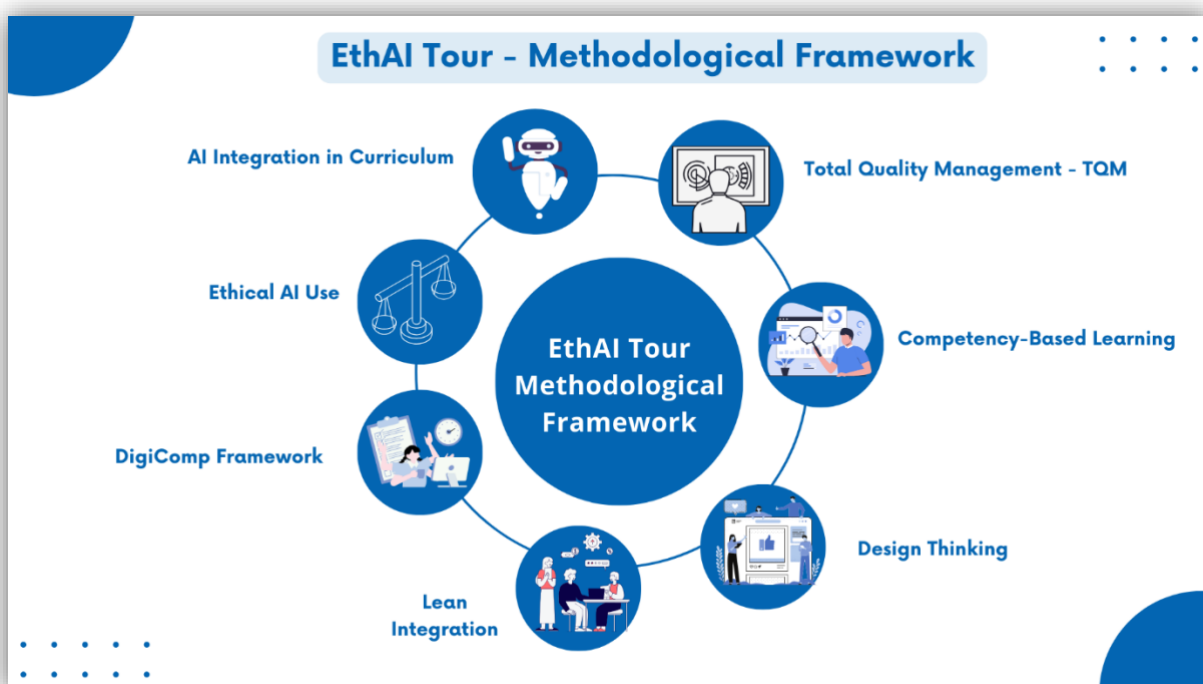

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

- ✓ **Taħriġ lill-Edukaturi tal-VET:** L-educaturi se jirċievu taħriġ dwar il-metodoloġiji u l-għodod il-ġodda, waqt li jiġi żgurat li jkunu ppreparati sew biex iwasslu l-kurrikulu aġġornat.
- ✓ **Żvilupp tal-Kurrikulu:** L-iżvilupp u r-reviżjoni tal-kurrikuli biex jiġu integrati l-metodoloġiji proposti, waqt li jiġi żgurat li jkunu rilevanti u effettivi.
- ✓ **Monitoraġġ u Evalwazzjoni Regolari:** Jiġu stabbiliti indikaturi ewlenin tal-prestazzjoni (KPIs) u proċessi ta' evalwazzjoni regolari biex tiġi sorveljata l-effettività u l-kwalità tal-programmi ta' taħriġ.
- ✓ **Mekkaniżmi ta' Feedback:** Jiġu implimentati mekkaniżmi ta' feedback, bħal Lean coffee meet-ups u kwestjonarji online, biex jingabar b'mod kontinwu input mill-partijiet interessati u jsiru l-aġġustamenti meħtieġa.

Konkluzjoni

Il-qafas metodoloġiku tal-EthAI Tour għandu l-għan li jtejjeb il-kwalità u l-effiċjenza tal-programmi tal-VET fis-settur tat-turiżmu billi jintegra metodoloġiji pprova u jallinja mal-istandards Ewropej. Billi jiffoka fuq il-prinċipji effiċjenti, it-titjib kontinwu, it-tagħlim ibbażat fuq il-kompetenza, il-ħsieb tad-disinn, u l-użu etiku tal-AI, il-qafas jiżgura li ċ-ċentri tal-VET ikunu jistgħu jhejju b'mod effettiv lit-trainees għax-xenarju diġitali li qed jevolvi.

Dan il-qafas propost huwa mfassal biex jiggwida lis-settur tal-VET fl-adozzjoni ta' għodod tal-AI b'mod responsabbli filwaqt li jiżgura taħriġ ta' kwalità għolja li jissodisfa d-domandi tas-suq tax-xogħol.

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Referenzi

- [1] "Database tal-VET fl-Ewropa | Edukazzjoni u taħriġ vokazzjonali fl-Ewropa | Greċja | CEDEFOP." <https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/vet-in-europe/systems/greece-u2> (aċċessat fil-5 ta' Ġunju, 2024).
- [2] "EQAVET - Assigurazzjoni Ewropea tal-Kwalità fl-Edukazzjoni u t-Taħriġ Vokazzjonali - Impjiegi, Affarijiet Soċjali u Inkluzjoni - Kummissjoni Ewropea." <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=1536> (aċċessat fil-5 ta' Ġunju, 2024).
- [3] "Il-Mudell EFQM - EFQM." <https://efqm.org/the-efqm-model/> (aċċessat fil-5 ta' Ġunju, 2024).
- [4] Cedefop - Ċentru Ewropew għall-Iżvilupp tat-Taħriġ Vokazzjonali., "Manwal għall-fornituri tal-ETV: appoġġ għall-immanigjar intern tal-kwalità u l-kultura tal-kwalità.," 2015.
- [5] Boletín Oficial del Estado, "Ley Orgánica 3/2022, de 31 de marzo, de ordenación e integración de la Formación Profesional," *Boletín Of. del Estado*, vol. 13249, pp. 101239–101266, 2022.
- [6] "Spanja: Rivoluzzjoni tal-ETV | CEDEFOP." <https://www.cedefop.europa.eu/en/news/spain-vet-revolution> (aċċessat fil-05 ta' Ġunju, 2024).
- [7] "Página no encontrada - TodoFP | Ministerio de Educación, Formación Profesional y Deportes." <https://www.todofp.es/sobre-fp/nuevaleyp2022.html> (aċċessat fil-5 ta' Ġunju, 2024).
- [8] MCAST, "Politika Nazzjonali dwar l-Edukazzjoni u t-Taħriġ Vokazzjonali," 2015.
- [9] "Italja | CEDEFOP." <https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/nqfs-online-tool/countries/italy-2020> (aċċessat fil-5 ta' Ġunju, 2024).
- [10] "Edukazzjoni u taħriġ vokazzjonali fir-Rumanija - Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet tal-UE." <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/9c076b46-4b8b-11e9-a8ed-01aa75ed71a1/language-en> (aċċessat fil-5 ta' Ġunju, 2024).
- [11] "Linji gwida etiċi għal IA affidabbli | Insawru l-futur digitali tal-Ewropa." <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/ethics-guidelines-trustworthy-ai> (aċċessat fil-5 ta' Ġunju, 2024).
- [12] L. Floridi et al., "AI4People—Qafas Etiku għal Soċjetà tal-IA Tajba: Opportunitajiet, Riskji, Principji, u Rakkomandazzjonijiet," *Minds Mach.*, vol. 28, nru. 4, pp. 689–707, Diċ. 2018, doi: 10.1007/S11023-018-9482-5.
- [13] A. F. Editors, Y. Punie, u B. N. Bre, "DIGCOMP: Qafas għall-Iżvilupp u l-Fehim tal-Kompetenza Digitali fl-Ewropa.," 2013, doi: 10.2788/52966.
- [14] J. P. Womack u D. T. Jones, "Lean Thinking—Banish Waste and Create Wealth in your Corporation," *J. Oper. Res. Soc.*, vol. 48, nru. 11, pp. 1148–1148, Diċ. 1997, doi: 10.1038/SJ.JORS.2600967.
- [15] "Design Thinking." <https://hbr.org/2008/06/design-thinking> (aċċessat fil-5 ta' Ġunju, 2024).

- [16] J. Siota, M. J. Prats, I. Martinez, u Y. Martínez, "Open innovation: Armonizzazzjoni tal-velocità, l-ispiża, l-awtonomija u l-impatt biex tkabbar l-unità ta' venture korporattiva tiegħek," *IESE Insight*, 2019, Aċċessat: 5 ta' Ġunju, 2024. [Online]. Disponibbli: https://books.google.com/books/about/Open_Innovation.html?id=4hTRWStFhVgC
- [17] J. S. Oakland, R. J. Oakland, u M. A. Turner, *Immaniġjar totali tal-kwalità u eċċellenza operazzjonali: test b'kazijiet*. Aċċessat: 5 ta' Ġunju, 2024. [Online]. Disponibbli: <https://www.routledge.com/Total-Quality-Management-and-Operational-Excellence-Text-with-Cases/Oakland-Oakland-Turner/p/book/9781138673410>

Lista' ta' Figuri

Figura 1: Analizi SWOT għall-Metodoloġiji Lean u Agile	3
Figura 2: Analizi SWOT għat-Tagħlim Ibbażat fuq il-Kompetenza.....	4
Figura 3: Analizi SWOT għall-Ħsieb tad-Disinn	4
Figura 4: Analizi SWOT għall-Immaniġjar Totali tal-Kwalità (TQM)	5

ethAI Tour

Facebook: @Ethaitour

Linkedin: @ Ethaitour

**Co-funded by
the European Union**

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.